

Naše mise

„Kdekoli a kdykoli ve službě demokracii, lidským právům a občanské společnosti.“

Společné aktivity

Panel na konferenci Forum 2000 o hodnotově orientované zahraniční politice

DEMAS uspořádal v polovině října na každoroční konferenci Forum 2000 „*Proving Democracy's Resolve and Resilience*“ panel na téma „*Podpory hodnotově orientované zahraniční politiky v kontextu nového Evropského parlamentu a Komise*“. Panelu se zúčastnili zástupci Parlamentu ČR, Evropského parlamentu, Ministerstva zahraničních věcí, politických stran a nevládních organizací. Hlavním tématem diskuse bylo zachování důrazu na podporu základních lidských práv a demokracie v zahraniční politice České republiky. Účastníci diskuse se dále zaměřili na význam transparentní komunikace, vliv vnitropolitického populismu a sni-

Foto: Forum 2000

žování rozpočtů členských států EU na humanitární politiku. Diskutována byla také nutnost spolupráce s eurokomisařem Jozefem Síkelou a důležitost portfolia International Partnership a iniciativy Global Gateway.

Přednášky DEMAS na Katedře rozvojových a environmentálních studií Univerzity Palackého v Olomouci

V posledním čtvrtletí tohoto roku DEMAS zorganizoval sérii čtyř přednášek a jednoho workshopu pro studenty magisterského programu na Katedře rozvojových a environmentálních studií Univerzity Palackého v Olomouci. Přednášek se zúčastnili, jak čeští, tak zahraniční studenti. Workshop se zaměřil na téma dezinformací, přednášky pokrývaly otázky jako například dobré vládnutí na příkladech Srbska a Vietnamu či podpora občanské společnosti v Moldavsku a na Ukrajině. Realizovaný program posílil povědomí studentů o aktuálních globálních výzvách a přiblížil jim praktické zkušenosti z daných států.

Participace se státní správou

Dne 10. prosince se uskutečnila další pracovní schůzka zaměřená na poskytování psychosociální pomoci v souvislosti s válkou na Ukrajině a plánování její poválečné rekonstrukce. Intenzivní debaty se zúčastnili zástupci Ministerstva vnitra a zahraničních věcí, zástupci nevládních organizací dlouhodobě působících na Ukrajině, psychologové, úředníci státní správy a tentokrát i váleční veteráni. Diskuze se zaměřila na klíčová témata, jako jsou destigmatizace psychologické a psychiatrické péče v české i ukrajinské společnosti, sdílení zkušeností, identifikace nových a očekávaných výzev na Ukrajině a specifika poskytování péče veteránům.

S radostí také oznamujeme, že DEMAS byl nedávno jmenován přidruženým členem Rady pro zahraniční rozvojovou spolupráci při Ministerstvu zahraničních věcí ČR. Tato rada je poradním orgánem, který sdružuje klíčové aktéry z oblasti zahraniční rozvojové spolupráce, včetně státních institucí, akademické sféry a nevládních organizací. Členství v radě představuje významnou příležitost pro intenzivnější zapojení DEMAS do diskuzí o české rozvojové politice a umožňuje přispívat k tvorbě efektivních strategií pro podporu globálního rozvoje.

Aktivity jednotlivých členů

AMO

V rámci projektu na podporu nezávislých médií v Srbsku jsme v Praze přivítali deset novinářů a novinářek ze čtyř významných srbských médií (BIRN, Danas, Demostat, Istinomer). Novináři*ky absolvovali workshopy o mezinárodní investigativní spolupráci a kyberbezpečnosti. Navštívili redakce *Respektu* a *Rádia Svobodná Evropa*, kde měli možnost diskutovat o výzvách nezávislé žurnalistiky. Důležitým bodem jejich programu byl také odborný kulatý stůl, kde představili svou práci zaměřenou na zahraniční vlivy v Srbsku publiku z řad českých vládních i nevládních institucí a médií. Investigativní

Workshop pro srbské novináře v Praze

články účastníků*ic a více informací o projektu najdete na našem [webu](#).

Arnika

Koncem října jsme úspěšně dovršili projekt v Kazachstánu. Vznikla unikátní regionální strategie, jež pomůže občanům i úřadům plánovat mitigaci a adaptaci na klimatickou krizi. Zprostředkovali jsme i řadu tématických grantů: šetřících vodu či elektřinu, budujících cykloinfrastrukturu a informujících veřejnost.

Věnujeme se i přeshraničnímu sdílení zkušeností. Kolegové z Arménie řešící znečištění těžařských regionů se přijeli inspirovat, jak Česko revitalizuje uhelné pánve. V Moldavsku jsme zase pořádali semináře o správě chráněných oblastí. Pomáháme tam také dobrovolným strážcům přírody, mimo jiné vybavením.

Sbírání vzorků půdy z průmyslové oblasti v Záporoží

Arnika pokračuje i v odborné práci. V Ukrajině jsme představili studii toxických látek v sedimentech zničené Kachovské přehradě. Podíleli jsme se i na odhalení nebezpečných bisfenolů v ženském spodním prádle napříč Evropou.

Neopomíjíme ani systémová řešení znečištění. Expert Arniky na toxické látky Jindřich Petrlík vyrazil do Jižní Koreje, kde podrobně sledoval jednání OSN o Plastové úmluvě.

Češi Tibet podporují

Na konci října se zástupci spolku Češi Tibet podporují jako součást delegace ICT Germany vydali do indické Dharamsaly. Martin Bursík, člen boardu ICT Europe, a Kateřina Bursíková Jacques, členka ICT Germany, reprezentovali Českou republiku během intenzivního programu, který zahrnoval důležitá setkání a oslavy. Jedinečnou příležitostí v programu bylo osobní setkání s Jeho Svatostí dalajlamou. Při tomto setkání měla delegace možnost ukázat dalajlamovi [české vydání knihy Dalajlama](#)

Setkání s Jeho Svatostí dalajlamou

[a Havel](#) a informovat ho o přípravě anglické verze, která bude vydána k jeho narozeninám příští rok. Díky partnerství mezi Češi Tibet podporují a International Campaign for Tibet můžeme pokračovat v podpoře tibetské otázky na mezinárodní úrovni.

V listopadu pak přijali naše pozvání tři tibetští umělci Tenzin Tsundue, Sonam Dolma a Loten Namling, kteří navštívili Prahu a zapojili se do několika kulturních a společenských akcí. Hlavním momentem byla jejich účast na *Koncertu pro budoucnost* na Václavském náměstí 17. listopadu, kde vystoupili v rámci oslav Dne sametové revoluce s tématy nenásilí a kulturního odporu. Další významnou akcí byl [večer v Knihovně Václava Havla 19. listopadu](#), který zahrnoval představení českého překladu knihy

Představení českého překladu knihy Kora od Tenzina Tsundeho

Kora od Tenzina Tsundeho, hudební vystoupení a diskuzi o tibetském kulturním dědictví. Umělci během svého pobytu v Praze také navštívili kampus Karlovy Univerzity a další kulturní instituce, kde diskutovali o tibetské identitě

a historii. Celý program náš spolek realizoval s podporou Amerického ministerstva zahraničí a ve spolupráci se spolkem Potala.

EUROPEUM

Na podzim 2024 EUROPEUM pokračovalo v organizování regionálních debat v rámci projektu [Café Evropa](#). Diskuse se konaly například v Šumperku, Hranicích, Starém Plzenci nebo Litoměřicích, kde se účastníci zapojili do dialogu o aktuálních evropských tématech. Kromě těchto debat jsme také vydali nové [podcasty Café Evropa](#). Mezi epizodami najdete díl o projektu Global Gateway, jak pomáhá EU při katastrofách a záznam živého natáčení o svobodě médií a výzvách, kterým čelí tradiční média v 21. století.

Institut EUROPEUM rovněž uspořádal konferenci *Transatlantic Policy Forum*, za podpory Velvyslanectví USA. Pozvaní odborníci a odbornice se zaměřili na klíčová témata, jako je re-

Konference Transatlantic Policy Forum

konstrukce Ukrajiny, vztahy mezi USA a Čínou a otázky kolektivní bezpečnosti. Vyšlo také několik [publikací](#) našich výzkumníků a výzkumníků. Další aktivity zahrnovaly debaty na téma integrity demokratických voleb, vliv volebních výsledků v Gruzii a Moldavsku na evropskou a globální bezpečnost nebo komentování streamu grilování českého kandidáta na eurokomisaře Jozefa Síkely. I během dalších plánovaných akcí se budeme snažit o podporu výměny názorů na globální i regionální výzvy a jejich řešení v kontextu evropské politiky mezi odborníky a veřejností.

Foto: Workshop in Sofia

FORUM 2000

Konference Forum 2000 se letos zúčastnilo přes 700 hostů ze 105 zemí světa

Dvacátý osmý ročník mezinárodní konference Forum 2000 s názvem *Proving Democracy's Resolve and Resilience*, který se uskutečnil v Kongresovém centru Praha ve dnech 13. až 15. října, nabídl téměř osm desítek diskusí a workshopů s tematikou demokracie a lidských práv. Konference se zúčastnili český prezident Petr Pavel, tchajwanská exprezidentka Cchaj Jing-wen, vůdce ruské opozice Vladimir Kara-Murza, první místopředseda Nejvyšší rady Ukrajiny Oleksandr Korniyenko či bývalý polský prezident a vůdce Solidarity Lech Wałęsa. Mezinárodní cenu Fora 2000 za odvahu a odpovědnost získala letos vězněná venezuelská právnička Rocío San Miguelová. „Přes osm měsíců je tato odvážná žena za mřížemi, což dokazuje, za jak nebezpečné venezuelský režim považuje její myšlenky a činnost,“ uvedl na adresu laureátky předseda Senátu Miloš Vystrčil. [Záznamy vybraných panelových diskusí](#) jsou veřejnosti přístupné na oficiálních stránkách Nadace Forum 2000, kde je také zveřejněno „[5 významných myšlenek](#)“ shrnující hlavní témata letošní konference.

Foto: Forum 2000

Transitions

Empowering journalists through design thinking in Sarajevo & Sofia

Our workshops in Sarajevo in October and Sofia in November brought together around 35 journalists and media representatives from across the region to immerse themselves in the design-thinking process, exploring new ways to better connect with their audiences and prototyping innovative solutions to real-world challenges in the media. More information about the PluPro project can be found [here](#) and workshop participants – as well as those who couldn't make it – can now apply for [microgrants of up to 5,000 euros](#) to develop and test ideas for their own newsrooms, using the design-thinking skills they've acquired to create impactful, user-centered solutions.

A study tour for resilience against disinformation

In late October, we had the pleasure of hosting 10 amazing journalists and educators from Bosnia here in Prague. They came to learn about how media and information literacy (MIL) is being tackled in the Czech Republic as part of our [Media Smart program](#), supported by the Transition Promotion Program at the Czech Foreign Ministry and implemented together with Mediacentar Sarajevo.

Transparency International ČR

Stošestka: Kolik % HDP Bosny a Hercegoviny tvoří praní špinavých peněz?

V novém díle Stošestky se přesuneme na západní Balkán. Konkrétně do Bosny a Hercego-

viny, kde Transparency International ČR (TI) působí v rámci posílení boje proti praní špinavých peněz (Anti-Money Laundering – AML). Jak souvisí migrace právě s praním špinavých peněz? Jak vypadá tamní AML legislativa? A proč se máme v Česku o Bosnu a Hercegovinu zajímat? Na tyto a další otázky v podcastu odpovídají Alen Kovačević, ředitel Integrovaného centra Praha (ICP), a Jan Dupák, vedoucí právník TI.

Nedílnou a klíčovou součástí AML strategie je legislativa samotná. Bosna a Hercegovina se únorovým přijetím nového zákona, který podporuje boj proti praní špinavých peněz, snaží odvrátit hrozbu zařazení na seznam zemí s šedou ekonomikou. Zákon a problematiku AML přiblíží [Jan Dupák](#), který se také podílí na tomto [zahraničním projektu TI](#).

Bosna a Hercegovina zároveň zažívá odliv lidí v produktivním věku, kteří míří za hranice země. Co všechno pro příchozí cizince zajišťuje Integrované centrum Praha (ICP) a jak vypadá tamní situace se dozvíte od [Alena Kovačeviče](#), který sám z Bosny a Hercegoviny pochází.

A nechybí také pohled výzkumníka Transparency International Bosna a Hercegovina (TI BiH) [Farise Dževlana](#).

Bosna a Hercegovina se v rámci Indexu vnímání korupce (Corruption Perceptions Index – CPI) za rok 2023 umístila se 35 body ze 100 možných na 108. místě ze 180 hodnocených zemí. Pro srovnání Česko v CPI získalo 57 bodů a obsadilo 41. příčku. Průměr EU je 64 bodů.

Jaké faktory zapříčiňují nárůst migrace v Bosně a Hercegovině? Jak u nás probíhá proces integrace cizinců a co nám říkají data? Na kterých místech se projevují neduhy praní špinavých peněz v zemi, kterou takový problém sužuje? A je reálné, aby se Bosna a Hercegovina v dohledné době stala součástí Evropské unie?

Více se dozvíte v nejnovějším díle podcastu *Stošestka*, kterým provází moderátorka [Martina Foldynová](#).

Stošestku najdete na všech vašich oblíbených online platformách: [Apple Podcasts](#), [Spotify](#), [Anchor](#), [Breaker](#), [Pockets Casts](#) či [Radio Public](#). Další díly si můžete pustit také u nás [na webu](#).

V rámci projektu SAFE4Whistleblowers zaměřeného na posílení a podporu příznivého prostředí pro oznamovatele může Transparency International – Česká republika nabídnout neziskovým organizacím v průběhu roku 2025 podporu a poradenství při zavádění vnitřních oznamovacích systémů tak, aby byly skutečně funkční a ku prospěchu nejen zaměstnancům, ale i zaměstnavatelům. Kromě pomoci se zavedením vnitřního oznamovacího systému může TI nabídnout také kontrolu stávajícího oznamovacího systému pro organizace, které jej již zavedený mají, ale měly by zájem jej zlepšit tak, aby nebyl jen formálním splněním minimálních požadavků stanovených zákonem, ale pro zaměstnavatele užitečným nástrojem, díky kterému může včas odhalit protiprávní jednání na pracovišti. Kromě poradenství chystá TI také příručku, která shrne základní informace o ochraně oznamovatelů pro organizace občanské společnosti a další doprovodné aktivity.

Tiráž

Činnost DEMAS je určována nezávisle a výhradně členskými organizacemi, nevyjadřuje žádné politické či ideologické postoje nebo zájmy jakékoli instituce.

Čtvrté číslo Zpravodaje DEMAS vychází v prosinci 2024.

DEMAS
Asociace pro podporu demokracie a lidských práv
Pohořelec 6
118 00 Praha 1

info@demas.cz / www.demas.cz
<https://www.facebook.com/asociaceDEMAS/>
IČO: 75156539 / DIČ: CZ75156539

Správní rada:

Nadiia Ivanova (místopředsedkyně)
Jakub Klepal
Marek Svoboda (předseda)

Výkonná ředitelka:
Sabina Malcová

Členské organizace DEMAS:

Agora Central Europe
Arnika
Asociace pro mezinárodní otázky
Burma Center Prague
CEELI Institute
Centrum pro komunitní práci
Češi Tibet podporují
Člověk v tísni
EUROPEUM
Nadace Forum 2000
Občanské Bělorusko
Transitions
Transparency International Česká republika

Organizace s pozorovatelským statutem:

Amnesty International
Arcidiecézní charita Praha
Diakonie ČCE – Středisko humanitární a rozvojové spolupráce
Gulag.cz
Integria

© DEMAS – Asociace pro podporu demokracie a lidských práv, 2024

TRANSITION
Transition Promotion Program